

ACC. N:R M. 13603:1-3.

Landskap: Skåne Upptecknare: Wihlborg Larsson, Perstorp
Härad: N. Åsbo Berättare: lika personer; se uppt. bla -
Socken: Perstorp Berättarens yrke: deno bakare!
Uppteckningsår: 1954 Född år i

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Tjvskytte. s. 1-2.
Fakthistoria. s. 3.

Delar på
LuF 101.

Skriv endast på denna sida

Tjuvskytte.

Under det att norra delen av Perstorps socken äges av självägande bönder, utgör södra delen godset Gustafsborg. Detta ägdes förr i tiden av en gren av släkten Hamilton, men godsägaren bodde bodde icke å godset, utan detta sköttes av en förvaltare. Torpare och arrendatorer hade det säkerligen ganska skralt å sina magra arrendehemman och jakten bidrog säkerligen till att skaffa erforderlig bärgning. Det är möjligt att godsägaren tillät sina underlydande jaga, det är även möjligt att förvaltaren såg mellan fingrarna häri.

Emellertid blev godset på 1860 talet sålt till patron Carl Wilbert Wendt å Bernstorp och denne flyttade dit och bosatte sig där. Som Wendt själv var ivrig jägare och dessutom jaktvårdare tillät han icke att några underlydande idkade jakt å ägorna. Att i ett sammanhang vänja dem av med jakten var emellertid omöjligt, varför han måste ta i med hårdhandskarna. Han beslöt därför att envar som ertappades som tjuvskytt skulle vräkas från sitt arrende.

En av godsets torpare hette Kjellin, denne var husar och godskytt, han hade emellertid vid arrendekontraktets förnyande betingat sig rätt till jakt å det område han arrenderade. Det är denne Kjellin som en gång under sin livstid (han dog omkring 1918) berättat det som här följer :

"En dag blev jag kallad till patronen och infann mig å dennes kontor å Gustafsborg. Då jag kom in och hälsat, slog patronen upp en stor sup brännvin och bjödmig. Jag blev förvånad, det var inte vanligt att patron Wendt bjöd något på sina underlydande. Så sade han till mig : Kjellin brukar ju jaga, har han sett några som oöfveligen jagar på mina marker ? Nej patron, svarade jag, det har jag inte. Så slog han upp en ny sup och bjöd mig. Om Kjellin tänker efter, så kanske han minns någon som han sett jaga. Nej sade jag, det har jag inte. Ja men har inte Kjellin sett S. jaga i skogen? Nej det har jag verkligen inte. Då tog patronen upp en femtkrona

*Delans
på Laf 101*

som han lade på bordet. Kjellin ser den här vackra pengan, sade han. Den kan bli Kjellins, om han vill vittna att han sett S. jaga på mina marker. Jag måste tillstå att jag blev tveksam, Femtio kronor var mycket pengar på den tiden. Patronen slog upp ytterligare en sup och bjöd mig, samt försökte övertala mig att vittna att jag sett S. jaga. Men jag förhärade mig mot frestelsen och gick min väg sedan jag druckit suparna. Sina pengar fick han behålla själv. Annars kunde jag nog vittnat, att jag sett S. jaga som tjuvskytt, ty det hade jag sett många gånger, och det förstod patronen att jag gjort, - men jag ville inte förråda en av mina kamrater och för övrigt var patronen inte så värst omtyckt av oss godsare, och så var det ju nästan som ett privilegium att vi fått jaga förut alla. Så någon stämning och avhysning blev det inte för S. den gången.

Då-Josef-och-Wilhelm jagade tjäder.

I Perstorps socken ligger en by som heter Spjutseröd. I denna levde bl.a. tvenne lantbrukare, som hette Josef Torstensson och Wilhelm Svensson. Båda voro väldiga jägare och de hade stora ägor, varav hundratals tunnland voro skogsmarker. Det var vanligt att de båda jagade i sällskap med varandra, goda vänner som de voro. En gång då vi voro på besök hos Svensson visade han oss sina jakttröfèer, vilka voro ganska många, och till sist tog han fram en liten fyrkantig flat flaska, som han kallade sin jaktflaska.

"Jag kan tala om en historia om denna jaktflaska", sade han :

"En gång bland många gick jag och Josef ut att jaga tjäder. Innan vi kom in i skogen tog vi en sup ur denna jaktflaska. Nej, vi tog två. Ja Josef hade en jaktflaska, vi tog en sup av den också. Nej vi tog två. Så gick vi in i skogen. Där stod en stor bok, av de där gamle skogbokarna, där var grönt gräs under den, det var varmt och vi var svetta. Vi satte oss ner under boken. Så tog vi en sup ur min jaktflaska, nej det var ur Josefs, nej låt mig se, det var ur min. Ja vi tog en ur Josefs också. När vi sen vaknade var det ganska långt lidet fram på eftermiddagen. Då tog vi var sin sup igen ur våra flaskor. Sen gick vi vidare. När vi gått ett stycke såg vi en stor tjädertupp uppe i ett träd. Då sköt jag, nej Josef sköt. Ja jag sköt också".

Där stannade berättelsen. "Nå"undrade vi, "hur gick det? Fick Ni tjädertuppen? Det gjorde Ni väl, så säkra skyttar som Ni voro"?

"Nää", sade Wilhelm Svensson, "den fick vi inte. Men det var också en sådan där enstaka gång som man skjuter bom. Men vi kunde ju inte sikta. Vi hade ju sovit middag för länge" !

Att det var jaktflaskornas innehåll som verkat, skulle det aldrig fallit en så gammal jägare in att erkänna !